

Fitxa tècnica

Guió David Zonana **Fotografia** Carolina Costa **Interpretació** Luis Alberti, Horacio Celestino, Hugo Mendoza, Jonathan Sánchez Galera, Francisco Díaz **Durada** 82 min **Gènere** Drama social **Llengües** Espanyol

Sinopsi

El Francisco (Luis Alberti) i un grup de paletes treballen construint una luxosa casa a la Ciutat de Mèxic. Després de la mort del seu germà a l'obra, el Francisco s'assabenta que la seva cunyada, ara vídua, no rebrà cap indemnització per part de l'amo de la casa. El grup de paletes buscarà justícia no només per la nul·la compensació, sinó també per una vida plena de carències, contrastos i opressió. (FilmAffinity)

Crítica

'Mano de obra', el cinema llatí ho diu més clar i més fort

Tesi

El cinema d'autor més radical dels darrers anys no deixa de repetir la mateixa tesi, en un avís a navegants que no sembla tenir gaire recepció. Les, cada vegada més grans, desigualtats de riquesa a la societat produeixen, des d'un punt de vista social, un increment de violència, i des del polític, un camp de cultiu excepcional per a tot tipus de radicalismes i nacionalismes.

Motius recurrents que es repeteixen d'una pel·lícula a l'altra, separades per milers de quilòmetres de distància: les inundacions a la menor pluja dels casots i barraques urbanes (*Parásitos*), els retards continus a pagar als empleats de salaris més baixos (*Atlantique*)... **Mano de obra** reuneix, en un catàleg d'abusos, les situacions de la resta de films d'autor, de manera més que brillant.

Més que amb ganes, amb necessitat profunda, s'esperava l'òpera de prima del cineasta mexicà **David Zonana**. Director d'impecables curtmetratges i en l'ona expansiva d'un altre dels grans d'avui, **Michel Franco**, **Mano de obra** és una de les primeres pel·lícules més radicals i millor concebudes d'aquest any [2019].

Aquesta primera tesi (utilitzant la història d'un obrer que perd el seu germà en un accident laboral i, mitjançant mentides, veu rebutjada qualsevol legítima indemnització) es podria il·lustrar amb una imatge molt subtil, que el cineasta situa a la primera part del film. El calvari actual és una escala en construcció per una mà d'obra barata i no declarada a la Seguretat Social. I el Jesucrist del segle XXI ja no serà crucificat per tal de no desapropiar fusta, se'l deixa extenuat en aquests mateixos esglaons.

Antítesi

La tesi compartida pel cinema d'autor actual era consensuada per tots, però aquí ens quedàvem. Però **el cinema llatí, com sempre, avança més que la resta, ho diu més clar i molt més fort que la resta de filmografies**. I el brillantíssim **David Zonana** s'atreveix amb la continuació. En una políticament incorrecta segona part, es capgira la truita. Per fi. Els resultats són més aviat sorprenents.

Una devastadora segona imatge il·lustra aquesta antítesi: el Marat d'avui, que ja no es banya a l'antiquada banyera dels seus besavis que la família ha conservat religiosament durant un segle, sinó que gaudeix del jacuzzi, darrer crit amb 18 variacions de bombolles i intensitats, acaba per perdre per complet els seus ideals.

David Zonana, mestre també d'un càsting de luxe, ha ofert a un magnífic actor, **Luis Alberti**, el paper protagonista que finalment l'hauria de consagrar. Un dels millors actors de la seva generació que ja ens ha hipnotitzat durant molts anys: *La jaula de oro*, *Carmín Tropical*, *Eisenstein en Guanajuato* *Luciérnagas*, i a la propera de **Lluís Miñarro**, *Love me not*. **Mano de obra** i el seu valent encant del risc assumit haurien de ser al **Palmarès**. [Festival de Sant Sebastià 2019]

Carlos Roureda – fotogramas.es